

Reactie LOBO op rapport Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs heeft de Radboud Universiteit opdracht gegeven om een inventarisatie te doen naar de curricula van de opleidingen voor Leraar Basisonderwijs (universitair en hbo). Het onderzoek gaat over de inhoud en structuur van de curricula van de lerarenopleidingen basisonderwijs, maar het doet geen uitspraken over de effectiviteit en de kwaliteit daarvan. Het onderzoek analyseert slechts een beperkt deel van het geschreven curriculum. Belangrijk om te weten: het onderzoek keek alleen naar de leerdoelen van onderwijseenheden in de curricula. Die onderwijseenheden hebben de onderzoekers zelf gedefinieerd op basis van aangeleverde informatie. Leerdoelen van onderliggende lessen of beoordelingsformulieren zijn buiten beschouwing gebleven. Het zegt daardoor niets over het geleerde curriculum, dus wat afgestudeerde leraren kennen en kunnen als zij de pabo verlaten. De enige conclusie die uit het onderzoeksrapport getrokken kan worden is dat er verschillen zijn in de formuleringen van de leerdoelen en de mate waarin dit overeenkomt met de door de onderzoekers gemaakte 33 categorieën, die zijn afgeleid van de 80 wettelijke bekwaamheidseisen.

Bovendien geldt dat alle opleidingen waar de inspectie nu over spreekt geaccrediteerd zijn door de NVAO en dus voldoen aan alle wettelijke kwaliteitseisen, waarbij de NVAO in tegenstelling tot dit onderzoek wel kijkt naar wat afgestudeerden kennen en kunnen. De NVAO neemt bredere databronnen mee zoals eindwerken en gesprekken met studenten, het werkveld en alumni. In het rapport zelf staat dat het onderzoek “niets zegt over de effectiviteit of kwaliteit van de curricula van voltijdsroutes”. Ook wordt in de samenvatting opgemerkt dat “het onderzoek methodologische beperkingen kent. ... En dat dit de representativiteit en de betrouwbaarheid beïnvloed heeft”.

Het is logisch dat het onderzoek verschillen constateert in de manier waarop de bekwaamheidseisen zijn verwerkt in het curriculum, want alle opleidingen tot leraar basisonderwijs leiden in regionale partnerschappen Samen Opleiden en Professionaliseren hun aanstaande leerkrachten op. Samen bepalen ze waar de nadruk ligt op basis van wat nodig is in de scholen waarvoor wordt opgeleid. In dit partnerschap is dus helder wat een afgestudeerde leerkracht kan en niet kan en waar deze zich nog moet ontwikkelen. Dat niveau wordt gezamenlijk afgestemd en bereikt. In de regionale partnerschappen is dus helder of een afgestudeerde leerkracht het startbekwame niveau heeft bereikt. Dit niveau wordt bovendien getoetst door zowel de NVAO als de peerreviewpanels die de partnerschappen beoordelen aan de hand van het kwaliteitskader Samen Opleiden en Professionaliseren.

Het enige dat dit rapport wel onderstreept is het belang van het recente advies van de Onderwijsraad, *Bekwaamheid Beter Borgen*, waarin gesteld wordt dat er dringend behoefte is aan een heldere, ondubbelzinnige set bekwaamheidseisen en een een-op-een relatie tussen de wettelijke eisen die gelden voor het primair onderwijs en de eisen die gelden voor de lerarenopleidingen primair onderwijs. Zowel de kennisbases als de bekwaamheidseisen worden daarom op dit moment vernieuwd door de beroepsorganisaties van leraren en het ministerie van OCW.